

Tanítók Fekete István Egyesülete 2024/25. tanév	OLVASÁS - SZÖVEGÉRTÉS		
	Feladási határidő: 2024. december 6. (péntek)		Postai cím: Harmatcsepp 8500 Pápa, Pf. 57.
	Forduló: II.	Évfolyam: 4.	Az iskola kódja: H-
	A versenyző neve:		
	Elérhető pontszám:	62	Elért pontszám: Javította:

Kedves Versenyző!

*Köszöntelek a Harmatcsepp vetélkedő II. fordulójában. **Figyelmesen olvass el minden feladatot, tollal írd, és önállóan dolgozz! Ügyelj a helyesírásra és a szép külalakra is!** Sikeres versenyzést kívánok.*

Fekete Istvánnak számtalan településen állítottak emléket, szobrot.

Olvasd el a rövid tudósítást egy szoboravatásról, majd válaszolj a kérdésekre!

Fekete István köszönti a várba érkezőket

B.L.- Helyi Híradók - 2016. november 11. péntek | 09:13:02

Mosonmagyaróvár jelképének is tekinthető a Várkapu, amelynek hídján csütörtökön délelőtt egész alakos szobrot állítottak Fekete István írónak, aki maga is az Akadémia hallgatója volt. Fazekas Imre, az Óvári Gazdászok Szövetségének elnöke nemrégiben fejtette ki, hogy az egyetem alapításának 200. évfordulójára egy szoborral tisztelegnek az egykori tanítvány emléke előtt. A város ezt követően ötmillió forinttal járult hozzá Fekete István szobrának költségeihez.

A bronzszobor Trischler Ferenc pécsi szobrászművész alkotása. Az avatón Árvay István polgármester a város és az egyetem közti kapocsnak nevezte a szobrot, de Fazekas Imre is a híd szimbolikus értelmét hangsúlyozta. Az eseményen jelent volt Nagy István országgyűlési képviselő, a Földművelésügyi Minisztérium parlamenti államtitkára, aki maga is itt végezte egyetemi tanulmányait, és nemrégiben tanára is volt az intézménynek. Nagy István Fekete István magyaróvári kapcsolatáról beszélt, és a legolvasottabb magyar író életútját elevenítette fel.

(Forrás: <http://movarhirado.hu/fekete-istvan-koszonti-a-varba-erkezoeket>)

Válaszolj a kérdésekre

20/

1. Melyik városban állítottak emléket Fekete István írónak? _____
2. Mikor jelent meg a tudósítás? _____
3. Mikor avatták fel a szobrot? _____
4. Mely szervezet volt a szobor felállításának kezdeményezője? _____
5. Milyen alkalomból állították a szobrot? _____

6. Miért Fekete Istvánnak állítottak emléket? _____
7. Mennyibe kerülhetett a szobor? Húzd alá a helyesnek ítélt választ!
ötmillió forintnál kevesebbe ötmillió forintba ötmillió forintnál többbe
8. Kinek az alkotása a szobor? Húzd alá a szövegben!
9. Kik mondtak beszédet az szoboravatáson? Keretezd be a nevüket!
10. Te ismered Fekete István műveit? Melyiket olvastad már? _____

Részlet Fekete István Csi és más elbeszélések című könyvéből:

„A réten nagy riadalom volt, amikor kiért. Az apróbb madarak hanyatt-homlok dobták le magukat a fű közé. Rá - a szürke varjú- rémülten káromgott, a fürj elhallgatott, és Kele már látta, hogy Sou – a vándorsólyom – hajszo két csörgörécét, melyek zúgva vágtak el mellette, mint az ágyúgolyó. Utánuk Sou.

Kele leereszkedett a tocsogó szélére, mert a földön már nem árthatott neki a madarak réme, és onnét nézte, hogy a csörgörécék, mint a zuhanó kő, nagy loccsanással hullnak a vízbe.

Sou egy pillanatot késett. Dühösen fordult meg, de ekkor már Kelén kívül üres volt a határ. Kele pedig szemmel tartotta a gyilkost, aki földön úgysem támad soha, de meg a gólya veszedelmes csőre olyan, mint a tör.

A vándorsólyom a következő pillanatban már el is tűnt, a patak felett villanva végig, és amerre ment, riadtan lapult meg minden madár.

Akkor a réten újra megindult az élet. A csörgörécék ijedten dugták ki kis fejüket a vízből, és sandán pislogtak a levegőbe, a pacsirták énekelve szálltak az ég felé, mintha hívta volna őket valaki, és Rá szemtelenül káromgott egy fűzfán, hogy hol van Sou, az a gyilkos, mert ő darabokra akarja szedni.

Erre aztán felreppentek a pintyek, a fűzikék, tengerikék és minden madár, mert tudták, hogy Rá csak akkor veri a mellét, és kiabál Soura, amikor az már nagyon messze van.

Kele válogatott az ágacskák között, de egyszer csak mereven figyelni kezdett, mert a meredek patakparton valami mozgólást látott. Egy helyen friss homoktúrás látszott, melynek közepén mozgott a lyuk, és Pi dugta ki fejét, Pi – az ürge -, ki most törülte ki szeméből a téli álmot, és nem vette észre, hogy Kele már felette áll, és fejét úgy tartja, mint a kalapácsot.

Pi kimászott a lyukból. Felállt két lábára, hogy messzebb lászson, de el is bódult abban a pillanatban, mert Kele levágott rá kétszer-háromszor, és Pi felesége ezzel meg is özvegyült.”

1. Válaszolj a kérdésekre!

- Hányféle állat szerepel a részletben? Húzd alá a nevüket! (Csak egyszer.) 12/
Számold meg, írd be a négyzetbe, mennyit számoltál össze?
- Miért tudta Kele elkapni könnyen az ürget? _____
- Melyik állat nem támad a földön soha? _____
- Melyik állat szemtelenkedett a fűzfán? _____
- Melyik évszakban játszódik a történet? _____

Tanulmányozd át figyelmesen a táblázatot, majd oldd meg a feladatokat!

Néhány madárfaj fészkeivel és költésével kapcsolatos alapvető információk
 Átlagos értékek lettek megadva (zárójelben a ritkábban előforduló, szélső értékek vannak)

Madárfaj	Fészkek jellemzői	Tojás formája, színe, mintázata	Tojás mérete (mm)	Tojás szám (db)	Kotlási idő (nap)	Fióka nevelési idő (nap)
Kék galamb	Gyakran nincs fészkek anyag, de kis mennyiségben fűszálak, gallyak lehetnek, ritkán van jól megépített fészkek.	tojásdad, fehér vagy krémszínű	38 x 29	2 néha 1	16-18	20-30
Füleskuvik	Fészket nem épít.	kerekded, egyszínű piszkos fehér	31 x 27	4-5 (3-7)	24-25	21-29
Nyaktekercs	Fészket nem épít. (Ritkán használhat más odúlakók (cinegék, verebek, légykapók) által készített fészket.)	tojásdad, teljesen fehérek	21 x 15	7-10 (5-12)	12-14	18-22 (25)
Házi rozsdafarkú	Növényi részekből, fűszálakból álló alapra a csészét tollakkal, szőrökkel, gypjával béleli.	tojásdad, egyszínű fehér (enyhén világos barnás)	19 x 14	4-6 (3-7)	13-17	12-19
Kék cinege	Kevés fűszál, inkább moha alapon állati szőrrel bélelve.	tojásdad, fehér alapon vörhenyesen mintázott (finom, apró (néha nagyobb) pettyezés, főként az alapi részen)	16x12	10-12 (6-16)	13-16	17-18 (16-23)
Szécinege	Gyökér és fűszál alapon mohával és állati szőrrel bélelve.	tojásdad, fehér alapon vörhenyesen mintázott (nagyon változatos pettyezésű)	18 x 14	8-11 (6-15)	12-15	16-22
Csuszka	Főleg fenyőfa kéreg apró pikkelyeiből áll, fészkek csészét nem épít.	hosszú tojásdad, fehér alapon jellegzetes nagy, barnás foltosak	19 x 14	6-11 (4-13)	14-18	23-24 (26)
Seregély	Száraz fű, növényi szálak, falevelek, kevés szőrrel vagy tollal bélelve.	tojásdad, világos kékes-szürke színűek	29 x 21	4-5 (3-8)	12-15	20-22
Mezei veréb	Fűszálakból, zöld falevelekből és más madarak tollából áll, az egész odút kibéleli.	tojásdad, fehéres, halványszürke alapon vörhenyesbarnás ritkán mintázott	19 x 14	3-7 (2-8)	11-14	15-20

1. A táblázat adatai alapján válaszolj a kérdésekre! 15/
A fészeképítéshez a madarak általában hasonló alapanyagokat használnak.
Melyek ezek?

Melyik fészeképítő madár építi fészket másból? Miből?

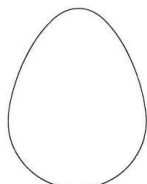
Melyik madárra jellemző? Tojásainak száma átlagosan 10-12 db.

Melyik madár nem költi ki fiókáit biztosan két héten belül?

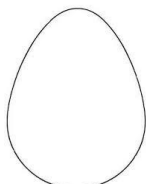
Melyik madárnak a legnagyobb méretű a tojása? _____

Melyik madár fiókái repülhetnek ki leghamarabb? _____

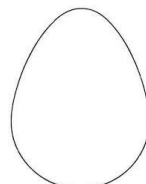
2. Színezd ki a táblázat alapján a madarak tojását! 4/

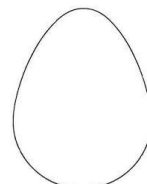
kék cinege

csuszka

seregély

nyaktekercs

3. Mi a különbség a kerekded és a tojásdad forma között? Röviden válaszolj! 2/

4. Tedd sorrendbe a madarakat a tojások mérete alapján! Kezdd a legkisebbel! 9/
Írd a sorszámot a madár neve előtti négyzetbe!

☐

Kék galamb

☐

Szécinege

☐

Házi rozsdafarkú

☐

Füleskuvik

☐

Csuszka

☐

Seregély

☐

Nyaktekercs

☐

Kék cinege

☐

Mezei veréb